

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/227055,Katarzyna-Starosielec-Krzysztof-Kamil-Baczynski.html>
26.02.2026, 15:55

Katarzyna Starosielec: Krzysztof Kamil Baczyński

Krzysztof Kamil Baczyński – poeta i żołnierz, który oddał życie za swoją ojczyznę, stał się patronem wielu szkół, drużyn harcerskich, ulic. Poległ czwartego dnia Powstania Warszawskiego, na posterunku w Pałacu Blanka.

[Kultura](#) [Okupacja niemiecka](#) [Powstanie Warszawskie](#)

04.08

„I wyszedłeś, jasny synku, z czarną bronią w noc,
I poczułeś, jak się jeży w dźwięku minut – zło
Zanim padłeś, jeszcze ziemię przeżegnałeś ręką.
Czy to była kula, synku, czy to serce pękło?”.

Te, jakże prorocze, słowa zawarł Krzysztof Kamil Baczyński w wierszu „Elegia o ... [chłopcu polskim]”, który napisał w marcu 1944 r. Pięć miesięcy później padł od kuli niemieckiego snajpera, na posterunku w Pałacu Blanka. Był to 4 dzień Powstania Warszawskiego, ok. godziny 16., a on miał zaledwie 23 lata.

Tak wspomina ten moment sanitariuszka Krystyna Sypniewska-Kiełczyńska- Prekier ps. „Stella”:

„Kule, które przelatywały przez otwory okienne, odbijały się od ściany. Uniemożliwiały swobodne poruszanie się. Z największą ostrożnością doczołgałam się do rannego powstańca. Z lewej strony głowy miał ranę wielkości pięciozłotówki, lekko wydłużoną, w której prześwitywał mózg. Rana nie krwawiła, twarz była śmiertelnie blada. Ranny to drobny blondyn, którego z trudem ułożyłyśmy na noszach będąc w pozycji półleżącej. (...) Potem dowiedziałam się, że był to młody poeta lat okupacji, Krzysztof Kamil Baczyński”.

Jego los podzielili też inni poeci m.in. Tadeusz Gajcy, Zdzisław Stroiński, Krystyna Krahelska, z pokolenia „Kolumbów” (tak nazywanym za tytułem powieści Romana Bratnego), zwanego też pokoleniem straconym, generacji ludzi młodych, urodzonych około roku 1920, którzy, wychowani w niepodległej Polsce, wkraczali w dojrzałość i tworzyli w czasie wojny i okupacji.

Strzelanie do wroga brylantami

Krzysztof Kamil Baczyński, urodził się 22 stycznia 1921 r. (lub 3 marca 1921). Był synem Stefana Baczyńskiego, znanego krytyka literackiego i nauczycielki Stefanii z Zieleńczyków (pochodzącej z zasymilowanej rodziny żydowskiej). Po ukończeniu Państwowego Gimnazjum i Liceum im. S. Batorego i zdaniu matury w 1939 r. Baczyński planował podjęcie studiów na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdyż oprócz talentu pisarskiego, niewątpliwie posiadał też zdolności plastyczne. Niestety, wybuch wojny te plany przekreślił.

Przez rok studiował polonistykę na tajnym Uniwersytecie Warszawskim, ale przerwał naukę angażując się w konspirację. W lipcu 1943 r. został sekcyjnym w II plutonie „Alek” 2 kompanii „Rudy” batalionu AK „Zośka” w stopniu starszego strzelca, ps. „Krzysztof” oraz „Zieliński”. Ukończył turnus Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty „Agricola”. W jego mieszkaniu przechowywano pistolety maszynowe, organizowano konspiracyjne spotkania.

Baczyński brał też udział w akcjach sabotażowych, m. in. w wykolejeniu niemieckiego pociągu na

linii Tłuszcz-Urle (akcja „TU”) 27 kwietnia 1944 r., uczestniczył w szkoleniu terenowym w Puszczy Białej pod Wyszkiem – akcja „Par I” w czerwcu 1944 r. Komendant bazy leśnej dość krytycznie ocenił wówczas wyszkolenie Baczyńskiego. W konsekwencji dowódca drugiej kompanii Batalionu „Zośka”, podchorąży Andrzej Romocki „Morro”, rozkazem 1 lipca 1944 r. zwolnił go:

„z powodu małej przydatności w warunkach polowych”.

Jednocześnie zaproponował mu funkcję szefa prasowego kompanii. Baczyński nie objął tego stanowiska, gdyż chciał czynnie uczestniczyć w akcjach zbrojnych. Mimo kłopotów zdrowotnych (astma, słabe serce) objął stanowisko zastępcy dowódcy III plutonu 3. Kompanii Batalionu „Parasol”, gdzie przyjął pseudonim „Krzyś”.

[Czytaj artykuł Katarzyny Starosielec Krzysztof Kamil Baczyński na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kultura, Okupacja niemiecka, Powstanie warszawskie

Artykuł

Krzysztof Kamil Baczyński